

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. na četr leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gl., za četr leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tisku, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledaliska stolba". Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v "Narodnej tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Vlada in Slovenci.

—!— Pri odprtji kranjskega deželnega zborna dné 8. t. m. je dejal deželni predsednik kranjski, g. Winkler, v svojem govoru „da mora na mesto zdanje ostrosti mej strankami stopiti preje ali pozneje zmernost, kajti nazadnje mora vendar le postava obveljati in pravica imeti svojo zmagó, kar ravno cesarska vlada namerava.“ Te besede, govorjene z vladnega mesta, napolniti so morale z radostjo srca mirnih poštenih rodomiljubov, ki so se doslej zaman borili, da obvelja postava in da narod slovenski zadobi one pravice, ki mu gredo baš po postavah. Te besede cesarjevega namestnika na Kranjskem je slišal tudi narod slovenski, one so mu svetli žarek upanja, da se zdaj okonča ono teptanje njegovih pravic, katero se je pod minolimi „ustavovernimi“ vladami tako obrtski tiralo. Pravica mora obveljati! G. Winklerjeve besede dajejo nam Slovencem dobro upanje; iz njih posnemamo, da je vlada uvidela, da so Slovenci potrpljiv in požrtvovalen narodič, katerim so se do danes nalagala samo bremena, a so se jim še celo čisto njih naravne politične pravice kratile in da hoče vlada zato zdaj Slovencem pomagati. Mi vidimo, da vlada ima dobro voljo, in upamo, da svojo voljo v dejanjih pokaže. Glede rabljenja slovenskega jezika po sodnjah in političnih uradih imamo stare vladne naredbe, ki nam vsaj malo jekovnih pravic puščajo. A kdo izmej uradnikov se je na takšne naredbe oziral, kdo jih štolval? Vlada je ukazovala, uradništvo pa je njene ukaze preziralo. Mi na priliko smo v kratkem omenjali takih vladnih ukazov, ki so ostali samo na papirji, ker jih strankarsko

uradništvo ni jih sankcijoniralo. Da število teh ukazov v spominu svojih protivnikov dopolnimo, omenjam denes še sledeče naredbe finančnega predsedništva kranjskega:

Št. 556/prae.

„C. kr. lokalnej davkovske komisiji v Ljubljani, c. kr. finančnim komisarjem pri c. kr. okrajnih glavarstvih na Kranjskem in vsem c. kr. davkarijam na Kranjskem.

Z nova je izvedelo tukajšnje deželno predsedništvo, da imajo nekateri sem pripadajoči davkovski uradi in organi še zmirom navado v pismenem občenji s strankami, ki razumejo samo kranjski, posluževati se nemščine, posebno da izdajejo nemški celo kratke odloke, pozivnice, plačilne ukaze itd., in da tako delajo celo s takimi občinami, katerih uloge so samo slovenske.

Priznati se mora, da tako postopanje ni jih samo naravnost nasprotno postopečim in določnim predpisom, nego da je to podobno mrženju uradujočih osob do deželnega jezika, katero pa more mej stanovništvo prozvati opravičeno nevoljo.

Določba o rabljenji slovenskega jezika v uradnem občenji s takimi strankami, ki so zmožni kranjskega jezika, naslanja se na vsem državljanom brez razlike narodnosti ustavno pristoječe zagotovljeno ravno-pravnost pred zakonom, ki se ozira tudi na materinski jezik, zarad česar se mora zadovoljiti dotičnim pravičnim zahtevanjem stanovništva.

Zategadelj se vsem sem spadajočim c. kr. davkovskim oblastnjikom, uradom in organom nalaga, da se trudijo brezpogojno, brez izjemno in popolnem resno s strankami,

razumečimi samo slovenščino, uradno občevati ustmeno in pismeno jedino le v tem jeziku.

Posebno c. kr. davkovskim uradom se zato ukazuje, da v davkovske knjižice strank, razumečih samo slovenščino, pri prvem vplačanju davka za gotovo zapišejo pod nemški naslov jednako slovensko imenovanje.

C. kr. finančno vodstvo, bode se pri vseki priliki, posebno ako stranke, ki imajo tukaj v raznih zadevah čestokrat posla, soboj prineso svoje plačilne knjižice, prepričalo, je-li se ravnalo po tem posebnem ukazu.

Kdor se ne bode ravnal po tej naredbi, kaznoval se bode kot v službi nepokoren disciplinarnim potom.

Ta ukaz morajo v vsakem uradu, kateremu doide, podpisati vsi sem pristoječi individui, potem pa v uradu **pribiti na tako mesto, ki se lahko opazi in lahko do njega pride**, sem pa se mora poslati potrditev, da se je ta ukaz sprejelo.

C. kr. predsedništvo finančnega vodstva.

V Ljubljani dné 24. julija 1870.

Cesar na potovanji.

Iz Kraljevega grada je odpotoval cesar v četrtek ob dveh zjutraj, ter je ob 6. dospel v Prerov. Ogledavši si tamošnjo in rokitnisko divizijo je odšel v Granico, kamor je došel ob 8. zjutraj. Po cesti od koldvora v bogato z zastavami okrašeno mesto so v vrstah stali: požarna straža, veterani, okolo tisoč rudokopov in šolska mladina. Župan je cesarja primerno pozdravil, a cesar je zahvaljujoč se reklo, da ga je popolnem iznenadil takšen sprejem, kažoč veliko veselje stanovništva o njega prihodu. Pri cerkvi je vla-

Listek.

Dr. J. R. Razlag — človekoljub.

(Dalje.)

Andrejčkov Jože (Podmilščak) nij bil pisatelj prvega reda, ali takšnih podlostij, kakerše se pišo še sedaj v Slovenih, nij pisal bistroglavi, dasi premalo slovstveno naobraženi „Jože“ nigdar! Njega časih res praw okorno skrpúcane pisateljske proizvode je preprosto ljudstvo z veseljem čitalo, konči brez kvare, vender, če tudi je živ imel nekako „slavo“, ko so ga deli v grob pri sv. Krištofi zadušilo se je s trdimi grudami, katere so zakrile njega krsto, vse sočutje slovenskega rodú za tega plodovitega pisatelja, in danes bi se ne znal kraj, kamor so ga položili, da mu nij dr. Razlag sam napravil na svoje troške kamenite ploče, katero ohraniti bodi skrb drugim ljudém. —

O gróbi Podmilščakovem je dr. Razlag skrbel celo pred svojim odhodom iz Ljubljane 1875. l. pišč mi dné 11. avgusta t. l. poleg drugega:

„Na Podmilščakovem gomili se najle vtrdi mala ploča in bodem jaz uže plačal, kar mi naznanite, da je trebē. Za cvetlice moramo malo počakati, dokler mine najhujša vročina. Srčno vas pozdravlja vaš iskreni priatelj

Dr. Razlag.“

Nij li to dokaz v istini blazega srca, izlasti če pomislimo, da je tedaj dr. Razlag imel obilo opraviti ne le sè svojo selitvijo, nego tudi sicer z dolžnostimi svojega poziva?

Pri slovesi mi je naročal, naj mu „često pišem“, obetal, da se zopet vidiva itd. Žal, da nij mogoč vsegdar človeku storiti, kar oblubi!

Otišel je dr. Razlag v Bréžice; malo-komu je njega odhod v tistih dnéh napravil takoli tožnost, kakor meni.

Pisma pisati je težavno, celo dolgočasno opravilo. Petöfi je dejal nekoc pri slovesi jednemu svojih prijateljev: „Čuj, dolgopetec, nikar mi ne piši, anti znaš, kakó nerad odgovarjam, kajti nij je opasnejše stvari od pisem. Če umrē človek sloveč, — črevljár, katerega si kedaj prosil, naj potrpí za pláčilo, objavi kak twoj list in bralci, imejoči na desnici tvoja dela, na levici takšne „páberke“ in ne umejoči tvojih razmer v življenji, znetó iz takšnih protislovij tvojo podobo, da se smili Bogú . . .“ Temu se nekoliko ne dá oporekat; vender imajo po Lewesovih besedah bašti pisma svojo posebno ceno, izlasti, ako nijso pisana „cum studio“.

Dr. Razlag nij bil prijatelj pisantu, zato tudi jaz nemam nego tri pisma njega róke, in neka naobražena dama, katerej je dr. Razlag zaradi oddaljenosti češče dopisaval, izročila mi je po mojej prošnji nekoliko odlomkov iz njega pisem, kateri se v na-

darja pozdravil dekan Drahotuš, izrekajoč mu v imenu duhovenstva polno vernost in udanost. Cesar je zahvaljevaje se dejal, da upa, da bode duhovenstvo delovalo na te, da se tudi v prebivalstvu ohrani jednakom mišljenju.

V Granici je bila ob 3. velika pojedina, potem se je cesar ob 5. popoldne odpeljal v Brno. Po vseh postajah je bil presvitli vladar z navdušenimi „slava“-klici sprejet. Ob 8. je prišel v Brno, kjer so ga na kolodvoru sprejeli najvišji ondotni dostenjanstveniki, razen ces. namestnika in vojaškega deželnega zapovednika, katera sta ga bila uže šla pozdravljati v Prerov. Ko je dvorni vlak prispel na brnski kolodvor, je godba začela igrati cesarsko pesen in obilo zbrano ljudstvo je gromovito klical „slava“. Cesar se je zahvaljeval vsestranski in se je potem mej vrstami raznih ob cesti v red postavljenih družb in društev počasi peljal v namestniško palačo. Ves čas so odmevali burni „slava“-klici. Ko se je cesar prikazal na balkonu namestniške palače, so razna društva mimo defilirala z muziko. Vreme je bilo ta dan krasno, redkej slavnosti primerno.

Mestnim nemčevalnim očetom brnskim pak je bila ta dan posebna skrb, da bi preveč preprostega naroda ne privrelo v mesto. Hoteli so namreč Brnu utisniti nemšk značaj. V tovarnah so zagrizeni nemčurski agitatorji ukazali svojim delavcem — da si ti večinom ne umejo ni besedice nemški — klicati cesarju „hoch“, najbrž da bi se „slava“-klici tol ne čuli. Za avdijenco pri cesarji, katera je bila napovedana za soboto dné 12. t. m., se je oglasto preko tisoč osob, vendar bode samo 300 dovoljeno zasišanje. Češki listi zagotavljajo, da se tudi vse potrebno uže storilo, da izvenjega veličanstvo, kako razdaljivo-prezirno se je ravnalo s cesarskemu prestolu avstrijskemu in njega presvetljem vladarske obitelji vedno verno udanim slovanskim prebivalstvom brnskim.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. junija.

Cesar se je v svojeročnem pismu, poslanem ces. namestniku Weberu, zahvalil najtoplejše prebivalstvu češkemu, osobito prakemu, za vsestranske dokaze lojalnosti, pravega patriotskega navdušenja in srčne ljubezni, ter izrazil prepričanje, da tudi vselej v bodočnosti najde prebivalstvo češko zbrano okolo prestola.

Tančnejše poznavanje njega značaja meni vidijo toli važni, da jih z veseljem in ponosom dodám svojemu spisu.

Naj beró čestitelji dr. Razlagovi najprej pisma meni pisana.

Prvo pismo slôve:

„Čestiti prijatelj!

Poslane reči budem pregledal, zatorej mi jih za nekoliko dnij pustite.

Miránoovo podobo *) budem rad vzel, vendar še rajši bi imel sliko na platni po fotografiji napravljeno, kakor mi je Franke izdelal Tomanovo, samó do prs in malo večjo.

Za brata moramo kaj izduhtati do prihodnje jeseni.

Lepó vas pozdravlja vaš udani prijatelj

Dr. Razlag.

V Ljubljani 18. februarja 1873.“

*) Tedaj sem jaz bil naročil svojemu prijatelju akad. kiparju Fr. Zajcu napraviti Miránoovo dovrso od maveca in sem dr. Razlagu to naznani.

Deželni zbori so prenehali svoja posvetovanja, da odsek pripravijo delo za kasnejša posvetovanja. V češkem deželnem zboru se je prvkrat prečitala vladna predloga o prenaredbi deželnozborskega volilnega reda. Za to predlogo volila se je komisija 21erih in sicer: iz velikega posestva grof Mannsfeld, knez Schönburg, grof L. Salm, grof Osvald Thun, Poche, dr. Weiss in Mlady; iz poslancev za mesta; Herbst, Plener, Bareuther, Raudnitz, Waldert, Rosenauer, Hallwisch; iz poslancev za kmetske občine: Rieger, Zeithammer, Jeržabek, Matuš, Korzan, Kajzelj, Scholz. Predsednik je: je grof Mannsfeld, namestnik njega Rieger; zapisnikarja: Korzan in Mlady. Kar „ustavoverci“ v državnem zboru niso mogli na dnevni red spraviti, ministersko jezikovno naredbo, to hočejo v češkem deželnem zboru.

Pri otvorjenji dalmatinskega deželnega zбора je govoril baron Rodić in hvalil požrtvovalnost Dalmatincev o času zasedanja Bosne in Hercegovine. Vlada je skrbela od onega časa, ko je zadnjikrat deželni zbor zboroval, za primerno vzgojo v šolah; ona je ukazala, da se ima v učiteljskih pripravnih uvesti srbsko-hrvatski učni jezik, in tako je ustregla željam deželnega zboru. Isto tako je ukazala, da se kot učni jezik uvede srbsko-hrvatski v Spljetske srednje šole.

Ustavoverni nemški sodniki na Češkem se ustavljajo zoper izvršenje ministerske jezikovne postave za Češko in Moravsko. V Hebu na Češkem okrajna sodnja nehče sprejemati čeških tožeb; baš tako se je zoper ministerško jezikovno naredbo postavilo po robu trgovinsko sodišče v Češkej Lipici. Kaj odgovori Taaffe na to? „Politik“ konstatuje, da samo beški centralistički listi štujejo nemško stanovništvo na Češkem. Tem židovskim nemškim listom je strah pred vladno predlogo o premembri volilnega reda na Češkem tako pretresel vse ude, da zdaj kar na eno sapo zahtevajo deljenja češke kraljevine mej Nemcem in Čeh. „Politik“ pa čisto prav odgovarja na to, da bi to, ako bi se Nemcem na Češkem dalo avtonomijo, veljalo za Trentino v severnem delu Avstrije.

Vnanje države.

Ako „P. C.“ prav poroča, pripravlja se **Bolgari** za združenje z vzhodnjo Rumelijo. V Šumli so nakopičili veliko streljiva, a v vzhodnjo Rumelijo pošiljajo orožja in streljiva, da se razdelujejo mej tamošnje stanovništvo. Trdi se, da bodo Bulgari stopili v akcijo, kakor hitro se v Berlinu zbere evropska konferenca.

Angleško ministerstvo za naselbine je izdalо plavo knjigo o južnej Afriki; v njej se nahaja depeša lord Kimberleyja, katera nalaga angleškej vladi na Capu, da se mora vsakemu razširjenju britskega gospodstva z izgovorom da se naselniški in domači rodrovi prepričajo, izogibati, da mora biti z neodvisnimi rodovi v prijateljstvu, in se v njih zadeve ne sme

vmešavati, razen če je treba zavolj meja in miru.

Komisija **pruskega** deželnega zboru, katerej se je izročila Bismarkova nova cerkvena predloga, je pri končnem glasovanju dné 10. t. m. ves načrt postave zavrgla s 13 zoper 8 glasov.

Dopisi.

Iz Novega mesta 9. junija. [Izviren dopis.] V nedeljo dné 6. t. m. se je po pôludne v okolici novomeškej vsula strašna toča, katera se le dné 19. julija 1873 padlej, silnej toči primerjati sme. Take toče niso še videli ljudje; velika je bila kot kokošja jajca in pada je v tolikem številu, da so bila tla v několiko minutah vsa z ledom pokrita.

Na mestnem griči je padlo prvo zrno toče, kakor sem opazoval ob pôlu jedne ure, a potem je bila skoraj neprestano do 12 ure 58 minut, dakle celih 27, minut v katerem časi nij prav nič deževalo. K sreči je veter precej miroval, ker je hudi severozahodni vihar několiko časa pred točo prenehal; ker škoda bi še večja bila, kakor ona dné 19. julija 1873, da je toča tako gosto padala, kot je bila debela. Potem bi ne bil še sled ostal od nobedne trte.

Huda ura je bolj ali manj oškodila 14 dačnih občin dačnega kraja novomeškega, namreč občine: Dol, Golobinjek, Gorenja straža, Prečna, Beršlin, Daljni vrh, Židanja vas, Črešnjice, Sv. Peter, Herinja vas, Žálovice, Družinska vas in Tomažja vas.

Zavoljo svojih dobrih vin sloveča Trška gora je tako popolnem uničena, kakor leta 1873; v vinskih goricah Vinji vrh pri Belej cerkvi, Nova straža in Nova gora poleg Prečne je škoda od 50% do 100%.

Ozimina, ki uže dolgo nij bila takó lepa, kakor letos, je popolnem končana, in sedanja škoda je gledé poljskih pridelkov še bolj občutljiva, nego je bila dné 19. julija 1873 l., ker takrat so ozimino, seno in deteljo uže spravili, v tem ko je sedaj vse uničeno in nobene hrane za ljudi nij, še celo solate ne, in tudi semena za prihodnjo zimsko sejo ne.

Nepremožni obilo z otroci obdarovani posestniki in kupčevalci, kateri so uže od zime živež kupovati morali, so veselim upanjem na svojih često tudi v najem vzetih njivah gledali zoreti ječmen; mnogi so si upajoči imeti dobro trgatev, za kupovanje živeža denar izposodili — vsi ti zdaj trpe glad, in ga trpeti morajo, ker njegove majhene zaloge bodo sko-

Drugemu slôve vsebina:

„Ljubi prijatelj!

Priloženo vam pošiljam 2. zvezek knjige, katera vam je po všeči in ki vam bode večkrat čas kratila in nove misli vzbujala. Veselilo me bode, ako se tudi mene spominjate pri čitanji te knjige in me ohranite v blagem spomini.

Jaz sem pri svojih posestvih dobre volje ter imam obilo dela, da mi ne more biti delg čas, tudi mi bode večkrat prilika dana, rabiti svojo knjižnico in se dušno razveseljevati. Ljubljanski nevedneži pa si bodo morali koga drugega izbrati za javno obiranje, ker jim je to delo ljubše, kakor pa kaj temeljitega se učiti.

Veselilo me bode, ako mi večkrat pišete in kadar budem kaj več časa imel, vam budem tudi rad odpisával; sedaj pa še ne zamerite, ako vam kateri odpis dolžan ostanem.

G. A. sem 1. septembra v priporočenem pismi ... gold. poslal, pa ne vém, ali jih je tudi prejel. Pismo je moralno priti v vojaško

pisárno. Naznanite mi prilično, kje se sedaj nahaja.

Presrčno vas pozdravlja
vaš

iskreni prijatelj

Dr. Razlag.

V Bréžicah 14. septembra 1875.“

V dan 5. septembra t. l. je zasèl knezoškofski prestol ljubljanski veleučeni gospod dr. J. Zl. Pogačar. Dr. Razlag me je razvnel, naj napišem temu čestitemu možu kako „poslavilo“. Storil sem to v popolno zadovoljnosc svojemu pokrovitelju. Poznejše mi je pisal, naj mu pošljem „pastirske list“ novega knezoškofa, o čemer se mi je potem zahvalil.

Tretje pismo je takóvo:

„Dragi prijatelj!

Za vaš god vam pošiljam svoje iskrene čestitke, naj vas Bog ohrani še mnogo let zadovoljnega in potrežljivega, da še več slovensko delate za národ in mladino vzpodbjate, na katero pri nas malokdó pomislí, ako tudi jej je

raj povžite, in on néma novcev, da bi sebi in svoji živini kupil potrebnih stvari, ker si najmarljivejši posestniki, izlasti tisti, katere je nesreča bila zadela tudi leta 1873, nijso še mogli preskrbeti zalog za prihodnje slabe čase.

Prebivalci teh zadnjih pokrajin so nesrečo leta 1873 ravno tako moško prenašali, oni nikakor niso obupavši delati nehalli, temveč so marljivo vse storili, da si stanje izboljšajo, — vendar ves njih trud je bil brez vspeha, kajti posle leta 1873 je zdaj pobila toča, zdaj je zmrzovalo in bila je vedno vseskozi slaba letina. Toda po tem zadnjem udarci je kmetovalec ves obupen in ne vé, kaj mu je početi.

Za trdno se nadejamo, da nam slav. deželna vlada kaj pomore v tej silnej potrebi in se jej zatorej toplo priporočamo!

Iz Gradača 10. junija. [Izv. dop.] V tretje gre rado, pravi pregovor, in za to mislim, da bode imelo tudi sl. uredništvo „Slov. Nar.“ še s tretjim dopisom „post festum“ potrpljenje, izlasti ker je le zadnji doziv onega lepega shoda v Mürzzuschlagu.

Tri resne besede samo osmeljujem se reči vam, predragi kolegi „Slovenije“ in „Triglava“, ki ste se udeležili tega shoda, na spomin onih veličastnih ur, ki smo jih navdušeno prebili skupaj. Resne besede, pravim, ker je imel izlet pri vsem veselji vendar, kakor smo tudi hoteli, vseskozi resen značaj:

Prvo, da se ti dve društvi, ki zastopata slovensko dijaštvvo višjih šol, ki sta se sedaj prvakrat pobratili, tudi dalje krepko držita jednega in istega smotra, resnega smotra: popolnoma izobraževati in utrjevati narodni značaj v mladini slovenskej na tujem, zbirati jo k pouku in vaditi jo resnega dela, da bode opravičila upanje, koje stavi našo domovino, da se ne bode „brez jadra brez krmla“ pogrezala v nezdiravo razprostirajoči se „kozmonopolizem“, kakeršen ne prija denašnjim resnim časom Slovenstva.

Drugo, da nam vsem — ne le sedaj, mar več do konca dnij — sveta ostane ona prisega, ki smo jo prisegali pod milim nebom, na potujčenej zemlji — grobovih svojih slovenskih očakov: da bodoemo živa meja proti navalom nenasitenega tujca, da mora iti črez naše grobove, ako hoče priti v našo sveto domovino! Spominjam se prič iz vseh rodov slovanskih! Spominjam se posebno onega moža, za kojega so srca mla-

pri pomanjkljivej domačej vzgoji trebē pouka. — Ker sedaj nastopajo lepsi dnevi, se le dajte voziti na čisti zrak ter obljudite vozniku potrebno plačilo; kadar se mu nabere več goldinarjev, vam hočem jih jaz poslati. Ako ne pridete na čisti zrak, se vaše zdravje mora vedno bolj shujšati, zatorej ne odlašajte.

Ako mi spet kaj pišete, naznamite mi, zakaj sta profesorja P. in W. iz matičnega odbora stopila. Radoveden sem, kateri razlogi so bili za ta dva odbornika, ker je pri vseh drugih izstopivih laglje razlogov najti.

Tudi moje zdravje še nij popolnoma okrečano, ker sem predolgo píl smrdéčo ljubljansko vodó, zatorej je še moj želodec vedno nekoliko slab, pa nádejam se, da se to leto popolnoma okrečam, ker sem večje sitnosti, hvalo Bogú, uže prebil.

Lepó vas pozdravlja

vaš

stari prijatelj
Dr. Razlag.

V Brézicah 13. marca 1877.⁴

(Konec prih.)

dine slovenske polna ljubezni, onega moža, ki je z milim, prosečim očesom tihozrl na naš navdušeni številni zbor, onega moža, ki je nekdaj pel:

„V prihodnjost se oziraj ti mladina,
Naš čas mineva, bliža čas se tvoj;
Nad vse ti sveta bodi domovina,
Za nje pravice boja se ne boj!
Um naj povsod dejanje tvoje vodi,
Vodnik pa umu blago srce bodi!“

Tretje, da se zavedamo res vedno tudi prave slovanske ideje, ki se je ravno pri tem shodu od vseh strani povdarjala. Bodimo nje pravi zastopniki s tem, da smatramo svoje rodne brate slovanske jedinimi prijatelji, s kojimi se nam je veseliti in žalovati, in da sè svoje strani po mogočnosti ukrepimo in probudimo svoj domači toliko nadarjeni narod, da ga bodo starejši in mogočnejši bratje s ponosom imenovali svojega čilega mlajšega brata in čvrstega zaveznika. Tu naj bode vsak na svojem mestu, če tudi se mu bode morebiti kedaj zapretilo: „zwanzig Meilen von der windischen Mark“! Spominjam se takrat besed visokospoštovanega moža, ki je bival mej nami kot pravi mučenik naše narodne ideje, besed, ki so morale vskomu potresati srce v prsih. Tedaj pokažimo tudi pozneje, „da strašljivca v celiem nij imel števili!“ Pokažimo tedaj svetu, da Slovenija nij dežela izdajic in renegatov, marveč dežela značajev, ki morajo biti jedino prava podlaga vskakej dobrej in trdnej državi!

Da bi se k uresničevanju teh krasnih svojih sklepov in nazorov preje ali pozneje, tako v prid svoje ožje preljube slovenske kakor v prid svoje širje blage avstrijske domovine vsi zvesto sešli, to vsem udom „Slovenije“ in „Triglava“ presrčno želi pisatelj L. P.

Domače stvari.

— (Kranjski deželni zbor) ima jutri v pondeljek dné 14. t. m. ob desetej uri dopoludne svojo drugo sejo.

— (Za poškodovance po toči) v novomeškem in krškem okraji je kranjski deželni odbor daroval 1500 gld.; za ta denar kupi se oškodovancem raznih žitnih semen. Državni poslanec g. V. Pfeifer je bil namreč uočil poročilo deželnej vladi in deželnemu odboru o velikej škodi, katero je toča učinila, s prošnjo za podporo.

— (Okrajna učiteljska konferenca) za šolski okraj ljubljanski, bode v tukajšnje mestne zbornice dvorani v četrtek dné 24. jun. Pričenja se ob 9. uri dopoludne.

— (Imenovanja.) Mestne blagajnice oficjal g. Vojteh Valenta je imenovan kontrolorjem. — Davkarski adjunkt g. Tavčar je imenovan kontrolorjem, a davkarski praktikant g. A. Milavec adjunktom. Začasni davkarski adjunkt gosp. S. Furlani je stalno umeščen.

— (G. Andrej Einšpieler,) narodni deželnozborski kandidat koroških Slovencev, je — po beških nemških listov poročilu — debil pri volitvi v četrtek celo 69 glasov (dakle 8 več, kakor smo včeraj razglašali.) Protikanidat njemu, Rainer, pak je ujel samo ubogih 20 glasov.

— (O mestnega zpora seji), katera je bila minoli petek, prinesemo obširnejše poročilo v prihodnjem listu.

Dunajska borza 12. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . 74 gld. — kr.

Enotni drž. dolg v srebru . . 74 , 15 .

Zlata renta	89	85
1860 drž. posojilo	132	—
Akcije národne banke	833	—
Kreditne akcije	281	40
London	117	45
Srebro	—	—
Napol.	9	34
C. kr. cekini	5	53
Državne marke	57	70

Javna zahvala!

Podpisana si šteje v prijetno dolžnost, da gospodu dr. Fr. Illnerju, kateri jo je z veliko spremnostjo in brezplačno ozdravil hude in dolgo trajajoče bolezni v nosu po tem potu izrekati svojo najsrčnejše zahvalo in imenovanega g. doktorja priporoča p. t. občinstvu. (271)

T. R.

Št. 3965.

(268—1)

Razglas.

C. kr. deželna sodnja v Ljubljani je dovolila na prostovoljno prošnjo lastnika belneške graščine, gospoda Feliksa Reya pl. Castelletto, torej brez upliva na pravice vknjiženih upnikov, javno prodajo delov njegovega v soseski Drtija, v sodnijskem okraji Brdske ležečega, v deželnej tabli zapisanega posestva Belnek (Wildenegg), in je čas za to in sicer v kraji, kjer leži posestvo, odločila na

dné 21. in 22. Junija 1880.

in ako treba v naslednjih dneh vsakokrat dopoludne od 8. do 12. ure in popoludne od 3. do 6. ure, ter je izvršitev te prostovoljne prodaje naročila c. kr. notarskemu substitutu Janko Krsniku kot sodnijskemu komisarju.

Temu razglasu se pristavlja, da se bodo prodajale njive, travniki, paše in gozdi, in sicer vseh skupaj 37 parcelnih oddelkov; potem malin in žaga, in da znašajo kupnine, za katere se bodo ti oddelki v prvič klicali: 6500 gold., 3000 gold., 2600 gold., 1200 gold., 950 gold., 768 gold., 600 gold., 500 gold., 400 gold., 325 gold., 260 gold. in menj do 6 gold. — Vsak kupovalec mora vplačati takoj 10 percentov onega zneska, za katerega se bodo posamezni deli klicali, v roke sodnijskemu komisarju, in lastnik si je pridržal pravico, v 8 dneh prodajo potrditi ali ne.

Natančne pogoje te dražbe pregleda in poizve lehko vsak v notarskej pisarni na Brdu.

Na Brdu, dné 9. junija 1880.

Janko Krsnik m. p.,
c. kr. notarski substitut.

Bergmanovo
milo za pége,
s katerim se pége na lici odpravljajo popolnem, priporoča po 45 novč. komad lekarnej **J. Štefana** na Prešernovem trgu. (136—6)

Kdo hoče

dobro dolensko vino

piti, dobi ga nepopačenega v vinotoču

, „pri Dolencu“

(253—5)

na starem trgu št. 11.

Važno za gostilničarje!

Podpisani po zeló nizkej ceni izdelujem vsake velikosti

ledenic (Eiskasten),

v katerih se dajo dobro hraniti pivo in jedi. Vnanja naročila izvršujem takoj in točno.

Janez Podkrajšek,
(110—13) v Ljubljani, v Trnovem hiš. št. 19.

Najizvrstnejši, sploh priznani

cement iz Laškega trga

(Tüffrer-Cement)

na drobleno in debelo se dobi v

Ahčinovej prodajalnici,

v reduti, sv. Florijana ulice.

Ravno tam se dobi tudi (258—2)

Perlmooser Portland - Cement

na drobleno in debelo in prav ceno.

Tujci.

12 junija:

Pri Slonu: Doppler iz Linca. — Donemillo iz Novega mesta. — Lippert iz Logatec.

Pri Maliči: Kundegräber iz Grada. — Plank iz Dunaja. — Pfeifer iz Krškega. — Friedman iz Dunaja. — Baron Madota iz Linca. — Deutsch iz Pešte. — Andrušek, Maurer iz Dunaja.

Pri avstrijskem cesarji: Schwarz, Löwy iz Grada.

Cenilnik rudninskih vodá lekarne Piccoli k „angelju“ v Ljubljani, na dunajskej cesti.

(108—17)

Carlsbader Mühlbrunn, 1 sklenica	— gld. 40 kr.
Sprudelsalz, „	1 " — "
Friedrichshaller Bitterwasser, 1 sklenica	— " 35 "
Giesshübl-Puchsteiner Sauerbrunn, 1 velika sklenica	— " 40 "
Gleichenberger Constantinquelle, 1 sklenica	— " 25 "
Haller Jodquelle, 1 sklenica	— " 35 "
Marienbader Kreutzbrunn, 1 sklenica	— " 35 "
Meerwasser-Mutterlauge, za pripravo morskih kopeli, 1 sklenica	— " 40 "
Ofner Rakozyquelle, 1 sklenica	— " 20 "
Preblauer Sauerbrunn, 1 sklenica	— " 18 "
Selters-wasser, 1 sklenica	— " 30 "

→ Naročila se izvršujejo točno proti poštnemu povzetju.

Svarjenje.

Gospodom fabrikantom, trgovcem in kupecem ponarejenih šivalnih strojev javljamo, da povsodi one stroje in strojne dele sodnijski zasežemo, kateri kakor koli nosijo naše ime

„HOWE“

ali naše uknjižene trgovinske marke. Samo mi imamo pravico svojim izdelkom dajati ime (261—2)

The HOWE Mach. Co. Ltd.

Victoria-Street London.

Direktor:

H. SCHOTT
na Dunaji.

Zastopnik:

Fran Detter
v Ljubljani.

Gold. 8.
platnena obleka.

Gold. 4.

lister-sako, rujav ali črn.

Gold. 7.

platnena oprava.

Gold. 5.

platnena spalna sukna.

Gold. 2 do 7.

platnena obleka za dečke in deklice,
(velikosti od 2 let počenši),

pri

(267—1)

M. Neumann-u,

Ljubljana, Slonove ulice št. 11.

„AVSTRIJA“,

vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje
na DUNAJI,

ustanovljena leta 1860,

zavaruje na človeško življenje po najnižjih tarifah in po raznih načinih: da izplača zavarovani znesek po smrti zavarovančevi, kadarkoli se primeri, ali kadar doseže zavarovanec določeno starost (otrokom doto) itd. itd. — Plačuje se celo, pol-, četrletno ali tudi meščeno. Za male krajevarje vsakdo lehko svojim primerno veliko sveto zagotovi.

Tarife in pojasnila, tudi pismeno, dajemo brezplačno.

Nadzorništvo „AVSTRIJE“ v Ljubljani:

Ign. Valentincič,

nadzornik.

(269—1)

→ Pisarna: sv. Petra cesta št. 73 nova. →

Javna zahvala.

Ravno pred letom dnij sem se bil sè svojo soprogo pri vzajemnej zavarovalni „AVSTRIJI“, oziroma pri nje zastopniku g. Ignu Valentinciču v Ljubljani za zdatno svoto na življenje zavaroval, in žal! uže mi je umrla soproga. „AVSTRIJA“ mi je pak uže denes po svojem zastopniku g. Ignu Valentinciču izplačala vso zavarovano svoto.

Za tako naglo in vestno izplačanje se v prvej vrsti

ravnateljstvu „AVSTRIJE“,

a posebno tudi nje zastopniku v Ljubljani, gospodu

Ign. Valentinciču,

ki mi je pri vsej stvari prepričljivo posredoval — najsrneje očitno zahvaljujem in „AVSTRIJO“ vsacemu, kdor se na življenje zavarovati želi, najtopleje priporočam.

V Šiški nad Ljubljano, dné 19. maja 1880.

Anton Kvas.

Fotografičen atelier.

Visokočestitemu p. n. občinstvu imam čast naznanjati, da je

čisto popravljen in z elegantnimi čakalnicami oskrbljeni

fotografični atelier v hotelu „pri Slonu“

od dné 17. majnika odprt.

Jaz prevzemam vsa dela, ki spadajo v fotografijo, izdelujem portrete in skupine v visitnej, kabinetnej in vsej velikosti, kakor si kdo želi; slike človeške velikosti po vposlanih visitnih fotografijah, črno ali pa izmalano in sieer p. polnem umeteljniški. Priporočam se za fotografiranje mrtvecov, poslopij, industrijskih rečij, živil živalij, okolic itd. po nizkaj ceni.

Fotografuje se vsak dan od 8. do 5. ure, a pomnim, da je najboljše oblačno vreme, razen pri fotografovanji otrok.

Cena visitnih slik: od 4 do 7 gld. za 12 komadov.

Uljudno prosi obilnih naročeb.

A. Lobenwein,

fotograf v Ljubljani, Celovci in Beljaku.

→ Zoper →
giht in revmatizem,

da se z njim namaže, je mnogostransko skušeno zdravilo
ces. kralj. izklj. priv. Wilhelmov rastlinski sedativ

„BASSORIN“

od

Fran Wilhelma, lekarja v Neunkirchenu,

jedino, katero je visok c. kr. zdravstveni urad preiskal in potem odličilo nj. veličanstvo cesar Fran Josip I. z izključivim privilegijem.

To sredstvo je priredek, kateri, ako se z njim namaže, čini pomirovalno, dobro, olajšujoče v slabosti na živilih, bolečinah na živilih, živilih boleznih, telesnej slabosti, revmatičem živčnem trganji po udih, zoper revmatizem, trganje po udih, bolečine v mišicah, zoper bolečine na obrazu in po udih, giht, revmatizem, glavobol, omotico, šumenje po ušesih, bolečine v križi, zoper slabost udov, posebno pri dolgem potovanju (vojakom, gozdarjem) zoper zbadanje ob straneh, nervozne bolezni vsake vrste, tudi zoper zastarel revmatizem.

Jedna bučica z zdravniškim navodom stane 1 gl. a. v. Za kolek in zavoj 20 kr. posébe.

Prodaje tudi:

(526—15)

→ V Ljubljani: Peter Lassnik.